

2. november 2016

Erhvervsstyrelsen
Att. erhvervsregulering@erst.dk
Kopi til ann-hol@erst.dk

Høringssvar fra Alkohol & Samfund vedr. Lov om ændring af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

Liberalisering af Restaurationsloven udsætter unge for unødvendig risiko

Alkohol & Samfund har modtaget forslag om ændring af Restaurationsloven i høring og det vækker vores alvorlige bekymring. Forslaget til ændringer, vurderer vi, vil forringe mulighederne for at kommunerne kan drive en aktiv og forebyggende bevillingspolitik, fordi børn og unge skal tillades at arbejde i miljøer, som indebærer en særlig høj risiko for at pådrage sig alkoholrelaterede problemer. Ændringerne vil forringe bevillingsnævnenes muligheder for at have kontrol med lejlighedsbevillinger og større arrangementer, der ikke er arrangeret af en restauratør.

Forslaget om at nedsætte minimumsalder for servering til 15 år og bevilling til 18 år vil svække den aldersmæssige autoritet og erfaring hos de, der serverer og udsænker alkohol. Noget som i dag er en del af grundlaget for løsning af konflikter, hvor kunden skal afvises på grund af alder, beruselse eller adfærden i øvrigt.

Sundhedskonsekvenserne bør belyses

Alkohol & Samfund finder det herudover særligt problematisk, at lovforslaget alene sigter mod en erhvervs-mæssig liberalisering ved at gøre det nemmere og mindre omkostningskrævende at søge eller at have en bevilling. Vi mener, at lovforslagets folkesundhedsmæssige konsekvenser fx påvirkningen af befolkningens sociale, psykiske og fysiske sundhed også bør indgå i den samlede vurdering af initiativet. Forslaget bygger i sin nuværende form på den antagelse, at alkohol er en mere eller mindre almindelig forbrugsvare, som det ikke er særlig vigtigt at belyse i en sundhedsfaglig kontekst. Det fremgår blandt andet af forslaget om ændringen af bemandingen i bevillingsnævnene, hvor der indsættes en (erhvervs)jurist og økonomiyndig, mens vi mener, at er brug for at supplere nævnene med folkesundhedsvidenskabelig kompetence.

Vejledning bør omfatte sundhedskonsekvenser

Alkohol & Samfund det positivt, at det i forslaget indgår, der skal udarbejdes en vejledning til bevillingsnævnenes virke. Det giver mulighed for, at skabe klarere og mere ensartede regler for udmøntning af den lokale bevillingspolitik. Alkohol & Samfund er dog bekymret for, hvilke forhold som lægges til grund for vejledningen og opfordrer derfor til, at forebyggelses – og folkesundhedsperspektivet tydeligt indgår allerede i udarbejdelsen af udkast til vejledning. Her vil det være naturligt, om regeringen lader Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakke vedr. alkohol indgå ligesom Sundhedsstyrelsen bør inddrages i regeringens samlede anbefalinger.

Kommentarer til de enkelte afsnit

Ad 2.2.

Alkohol & Samfund finder det stærkt problematisk, at begrundelserne for lovændringen sker uden et formål om, at ændringerne samtidig skal styrke mulighederne for at gøre bevillingspolitikken til et redskab i arbejdet for en bedre folkesundhed (i bred forstand).

Ad 3.1.2.

Alkohol & Samfund hilser med tilfredshed, at der skal udarbejdes en vejledning for kommunalbestyrelsernes bevillingsarbejde. Alkohol & Samfund finder det samtidig problematisk, at vejledningen formentlig er tænkt at blive udarbejdet alene af Erhvervsstyrelsen, uden at det samtidig pålægges styrelsen, allerede i forberedelse af vejledningen, at inddrage KL, Vidensråd for Forebyggelse (med ret til mindretalsudtalelser) samt i øvrigt at sikre, at vejledningen belyses i et folkesundhedsfagligt perspektiv.

Ad 3.2.2.

Alkohol & Samfund frygter, at det vil øge andelen af skader, herunder ulykker, at sænke alderskravet fra 25 år til 21 år for ansøgere om alkoholbevilling. For ansøgere, der har afsluttet en uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget, foreslås det at sænke aldersgrænsen fra 23 år til 18 år. Ud over alder kræves særlig modenhed og redskaber for at kunne håndtere kunder og personale i et vådt miljø. Alkohol & Samfund skal i stedet for pege på mulighed for at indføre krav om et bevillingskursus og en vurdering af evnerne til at håndtere regelværk (ansvarligt værtskab). Et kursus og en vurdering, som man skal gennemgå, før man får mulighed for at søge og få bevilling.

Ad 3.3. og ad 15

Alkohol & Samfund hilser en tydeliggørelse af reglerne for lejlighedsbevilling velkommen. Men grundlaget for homogenisering af reglerne for helt utilstrækkeligt. Særligt springer det i øjnene, at det ikke samtidig er et mål, at ændringerne både har til formål at stramme kontrollen med lejlighedsbevillingerne og ikke mindst at få reguleret udskænkningen af alkohol til børn og unge ved såkaldte "private" arrangementer. Disse er fx målrettet afgangselever fra folkeskolen, debuterende erhvervsskole- og gymnasieelever, unge idrætsudøvere mv. En metode kunne måske være at forbyde udskænkning til børn og unge i hele det offentlige rum, herunder virksomheder, museer og parker. Herved kan private fester afgrænses til faktiske private fester.

I forhold til at nedsætte alderskrav for indehavere af lejlighedsbevillingerne peger Alkohol & Samfund som under pkt. 3.2. på behovet for, at der etableres nogle helt andre og opgaverrelevante krav end alene alder.

Ad 3.4.

Alkohol & Samfund finder forslaget om, at unge på ned til 15 år skal varetage udskænkning af alkohol for særligt bekymrende. Alkohol er ikke et almindeligt forbrugsgode, men blandt de mest risikofyldte nydelsesmidler der findes. Særligt er eksponering for alkohol i en ung alder forbundet med øget risiko for skader – passivt som aktivt. Herudover indebærer arbejdet i meget alkoholforbrugende miljøer særlig risiko for at pådrage sig skader – et forhold som kalder på en særlig modenhed. Desuagtet arbejdsgiver naturligvis søger at leve op til kravene om et godt arbejdsmiljø, herunder at have en alkoholpolitik, vurderer Alkohol & Samfund, at et alderskrav på mindst 18 år bør fastholdes.

Ad 4.

Alkohol & Samfund finder det stærkt kritisabelt, at ændringerne i bevillingsnævns sammensætningen alene tager udgangspunkt i økonomiske og virksomhedsmæssige rammer. Herved udelades en nødvendig styrkelse af det folkesundhedsmæssige perspektiv (i bred forstand). Alkohol & Samfund foreslår derfor bevillingsnævnene styrket gennem at tilføje nævnet forebyggelsesmæssig og folkesundhedsvidenskabelig kompetence.

Ad 12.

Det foreslås at ophæve Restaurationslovens § 16, således at bevillingssteder fremadrettet kan lade sig finansiere helt eller delvist af fx bryggerier. Alkohol & Samfund skal pege på, at ophævelsen af adskillelsen mellem af være producent i større stil og samtidig være bevillingshaver vil betyde, at der kommer langt større spillere og økonomiske interesser i spil i udskænkings- og nattelivet. Alkohol & Samfund har ikke viden om, hvad dette har betydet for det folkesundhedsmæssige perspektiv i andre lande med en sådan lovgivning – og efterlyser vurdering heraf i forslaget.

Ad 17.

Alkohol & Samfund finder det positivt, at der med forslaget sker en regulering af Partybusser.

Ad 19.

Alkohol & Samfund finder forslaget regulering og udvidelse af udskænkning i "off premises" for utilstrækkeligt. Også her bør det præciseres, at udskænkning/uddeling af smagsprøver alene må håndteres af personer over 18 år, samt at der i forhold til udskænkning ved køb af smagsprøver gælder samme regler som ved lejlighedsudskænkning i øvrigt.

Ad 21.

Alkohol & Samfund finder ligeledes, at forslaget om lettere adgang til at udskænke alkohol i fx svømmehaller og idrætsfaciliteter er et skridt i den gale retning. Vi foreslår, at der opretholdes en aldersgrænse på 18 år. Ligesom vi forventer, at der i forbindelse med vejledningen til bevillingsnævn indgår et særligt afsnit om alkoholudskænkning (over 2,8 procent) ved idrætsfaciliteter, hvor børn og unge udgør en del af målgruppen.

Med venlig hilsen

Peter Konow
Direktør

Mobil: 50 59 14 73
pko@alkohologsamfund.dk